

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

zo 7. septembra 2023*

„Odvolanie – Prístup k dokumentom inštitúcií Európskej únie – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Článok 4 ods. 2 prvá zarážka – Výnimky z práva na prístup – Ochrana obchodných záujmov – Rámcový program pre výskum a inovácie ‚Horizont 2020‘ (2014 – 2020) – Dokumenty týkajúce sa výskumného projektu ‚iBorderCtrl: Intelligent Portable Border Control System‘ – Rozhodnutie Európskej výkonnej agentúry pre výskum (REA), ktorým sa odmieta prístup k určitým informáciám – Prevažujúci verejný záujem“

Vo veci C-135/22 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. februára 2022,

Patrick Breyer, bydliskom v Kieli (Nemecko), v zastúpení: J. Breyer, Rechtsanwalt,

odvolateľ,

ďalší účastníci konania:

Európska výkonná agentúra pre výskum (REA), v zastúpení: V. Canetti a S. Payan-Lagrou, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci R. van der Hout a C. Wagner, Rechtsanwälte,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

ktorú v konaní podporujú:

Európska komisia, v zastúpení: F. Erlbacher, A.-C. Simon a A. Spina, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník v odvolacom konaní,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory D. Gratsias, sudcovia M. Ilešič a I. Jarukaitis (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Pán Patrick Breyer sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 15. decembra 2021, Breyer/REA (T-158/19, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2021:902), ktorým tento súd čiastočne zamietol jeho žalobu o neplatnosť rozhodnutia Európskej výkonnej agentúry pre výskum (REA) zo 17. januára 2019 [ARES (2019) 266593] (ďalej len „sporné rozhodnutie“), ktorým mu bol odmietnutý prístup k určitým dokumentom týkajúcim sa projektu „iBorderCtrl: Intelligent Portable Control System“ (ďalej len „projekt iBorderCtrl“), vypracovaného v rámci rámcového programu pre výskum a inováciu „Horizont 2020“ (2014 – 2020) (ďalej len „program Horizont 2020“).

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1049/2001

- 2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331) definuje pravidlá, podmienky a obmedzenia práva na prístup k dokumentom týchto inštitúcií.

- 3 Odôvodnenie 2 tohto nariadenia znie takto:

„Otvorenosť [Transparentnosť – *neoficiálny preklad*] umožňuje občanom tesnejšie [viac – *neoficiálny preklad*] sa zapájať do rozhodovacieho procesu a zaručuje, že v demokratickom systéme sa administratíva stáva legitímnejšou, efektívnejšou a zodpovednejšou voči občanovi. Otvorenosť [Transparentnosť – *neoficiálny preklad*] prispieva k posilneniu princípov demokracie a úcty k základným právam, ako to ustanovuje článok 6 Zmluvy o EÚ a Charta základných práv Európskej únie [ďalej len ‚Charta‘].“

- 4 Článok 2 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje, že každý občan Európskej únie má právo na prístup k dokumentom inštitúcií v súlade s pravidlami, podmienkami a obmedzeniami určenými v tomto istom nariadení.

- 5 Článok 4 nariadenia č. 1049/2001, nazvaný „Výnimky“, v odseku 2 stanovuje:

„Orgány [Inštitúcie – *neoficiálny preklad*] odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana:

– obchodných záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, vrátane duševného vlastníctva,

...

pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.“

- 6 Článok 6 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že „žadateľ nie je povinný uviesť dôvod svojej žiadosti“.

Nariadenie (ES) č. 58/2003

- 7 Článok 23 nariadenia Rady (ES) č. 58/2003 z 19. decembra 2002, ktoré stanovuje štatút výkonných orgánov, ktorým majú byť zverené niektoré úlohy v rámci riadenia programov Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 2003, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 235), v odseku 1 prvom pododseku stanovuje:

„Výkonné orgány sa riadia podľa nariadenia [č. 1049/2001] ak obdržia žiadosť o prístup k dokumentu v jeho držbe.“

Nariadenie (EÚ) č. 1290/2013

- 8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti na programe Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a pravidlá jeho šírenia, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1906/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 81), bolo zrušené s účinnosťou od 1. januára 2021, teda po prijatí sporného rozhodnutia, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 2021, s. 1). V dôsledku toho sa toto prvé nariadenie v každom prípade naďalej uplatňuje v prejednávanej veci.

- 9 Článok 3 nariadenia č. 1290/2013 stanovoval:

„V súlade s podmienkami ustanovenými vo vykonávacích dohodách, rozhodnutiach alebo zmluvách sa zachováva dôverný charakter všetkých údajov, poznatkov a informácií, ktoré boli v rámci opatrenia oznámené ako dôverné, s náležitým zreteľom na právo Únie týkajúce sa ochrany utajovaných skutočností a prístupu k nim.“

- 10 Článok 4 ods. 1 tohto nariadenia stanovoval:

„Bez toho, aby bol dotknutý článok 3, [Európska k]omisnia na požiadanie sprístupní inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie, ktorémukoľvek členskému štátu alebo pridruženej krajine všetky užitočné informácie, ktoré má o výsledkoch, ktoré dosiahol účastník v opatrení financovanom z finančných prostriedkov Únie, za predpokladu splnenia oboch týchto podmienok:

- a) príslušné informácie sú dôležité z hľadiska verejného záujmu;
- b) účastníci nepredložili presvedčivé a dostatočné dôvody neposkytnutia príslušných informácií.

...“

- 11 Článok 43 ods. 2 a 3 uvedeného nariadenia stanovoval:

„2. Každý účastník šíri výsledky, ktoré vlastní, prostredníctvom vhodných prostriedkov a v čo najkratšom možnom čase s výhradou akýchkoľvek obmedzení vyplývajúcich z ochrany duševného

vlastníctva, pravidiel bezpečnosti alebo oprávnených záujmov. Lehoty v tejto súvislosti sa môžu stanoviť v dohode o grante.

V dohode o grante sa ustanovia všetky dodatočné povinnosti súvisiace so šírením a uvedú sa v pracovnom programe alebo pracovnom pláne.

Pokiaľ ide o šírenie výsledkov prostredníctvom vedeckých publikácií, uplatňuje sa otvorený prístup v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o grante. ...

Pokiaľ ide o šírenie výskumných údajov, v dohode o grante sa môžu v kontexte otvoreného prístupu k výskumným údajom a ich zachovávaniam stanoviť podmienky, na základe ktorých sa poskytne otvorený prístup k týmto výsledkom, najmä v oblasti výskumu Európskej rady pre výskum na hraniciach poznania a výskum vznikajúcich technológií a technológií budúcnosti alebo v iných príslušných oblastiach, pričom sa zohľadnia oprávnené záujmy účastníkov a všetky obmedzenia týkajúce sa pravidiel ochrany údajov, pravidiel bezpečnosti alebo práv duševného vlastníctva. V takomto prípade sa v pracovnom programe alebo pracovnom pláne uvedie, či sa požaduje šírenie výskumných údajov prostredníctvom otvoreného prístupu.

Akékoľvek činnosti spojené so šírením sa vopred oznamujú ostatným účastníkom. Po oznámení môže účastník vzniesť námietky, ak preukáže, že v dôsledku zamýšľaného šírenia by jeho oprávnené záujmy v súvislosti s jeho výsledkami alebo podkladmi utrpeli závažnú ujmu. V takýchto prípadoch sa šírenie nesmie uskutočniť, pokiaľ sa nepodniknú vhodné kroky na ochranu týchto oprávnených záujmov. Lehoty v tejto súvislosti sa stanovia v dohode o grante.

3. Na účely monitorovania a šírenia, ktoré vykonáva Komisia alebo príslušný financujúci subjekt, poskytujú účastníci všetky informácie o svojich činnostiach, ktoré súvisia s využívaním a šírením, a poskytujú akékoľvek potrebné dokumenty v súlade s podmienkami stanovenými v dohode o grante. S výhradou oprávnených záujmov účastníkov, ktorí informácie poskytnú, sa takéto informácie sprístupnia verejnosti. V dohode o grante sa okrem iného stanovujú lehoty v súvislosti s touto oznamovacou povinnosťou.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 12 Okolnosti predchádzajúce sporu a obsah sporného rozhodnutia sú opísané v bodoch 1 až 8 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.
- 13 REA uzavrela 19. apríla 2016 v rámci programu Horizont 2020 dohodu o grante č. 700626 (ďalej len „dohoda o grante“) s členmi konzorcia na financovanie projektu iBorderCtrl na obdobie 36 mesiacov od 1. septembra 2016.
- 14 Cieľom tohto projektu bolo testovať nové technológie určené na zvýšenie efektívnosti riadenia kontrol na vonkajších hraniciach Únie zabezpečením rýchlejšieho vybavovania cestujúcich a rýchlejšieho odhaľovania protiprávnych činností.
- 15 Dňa 5. novembra 2018 žalobca požiadal Komisiu na základe nariadenia č. 1049/2001 o prístupe k viacerým dokumentom týkajúcim sa tak schválenia projektu, ako aj jeho priebehu. Táto žiadosť bola 7. novembra zaslaná agentúre REA.

- 16 Dňa 23. novembra 2018 REA informovala žalobcu, že vyhovel jeho žiadosti o prístup v celom rozsahu, pokiaľ ide o jeden z požadovaných dokumentov, keďže tento bol prístupný verejnosti, a čiastočne v prípade iného požadovaného dokumentu. Tiež mu oznámila, že zamietla jeho žiadosť o prístup k ostatným dokumentom vypracovaným v rámci projektu, a to jednak z dôvodu ochrany súkromia a integrity jednotlivca v rozsahu, v akom niektoré z týchto dokumentov obsahovali osobné údaje fyzických osôb zúčastnených na projekte, a jednak z dôvodu ochrany obchodných záujmov členov konzorcia v zmysle článku 4 ods. 2 prvej zarážky tohto nariadenia.
- 17 Dňa 26. novembra 2018 žalobca zaslal opakovanú žiadosť o prístup, pričom súhlasil s utajením mien fyzických osôb zapojených do projektu.
- 18 Sporným rozhodnutím REA povolila čiastočný prístup k niektorým požadovaným dokumentom a jeho žiadosť o prístup v zostávajúcej časti zamietla.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 19 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 15. marca 2019 podal pán Breyer žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia, v ktorom agentúre REA na jednej strane vytýkal, že pokiaľ ide o dokumenty týkajúce sa schválenia projektu iBorderCtrl, nerozhodla o jeho žiadosti o prístup a na druhej strane, pokiaľ ide o dokumenty týkajúce sa priebehu tohto projektu, že mu poskytla iba čiastočný prístup k prvému súboru dokumentov a odmietla mu prístup k druhému súboru dokumentov s odvolaním sa na ochranu obchodných záujmov členov konzorcia.
- 20 Na podporu tejto žaloby žalobca uviedol dva žalobné dôvody, z ktorých len prvý je relevantný pre preskúmanie tohto odvolania.
- 21 Tento žalobný dôvod, v ktorom sa namietalo, že REA odmietla prístup k dokumentom týkajúcimi sa priebehu projektu alebo k nim poskytla len čiastočný prístup, bol rozdelený na dve časti, pričom prvá časť bola založená na neexistencii porušenia ochrany obchodných záujmov v zmysle článku 4 ods. 2 prvej zarážky nariadenia č. 1049/2001 a druhá časť bola založená na existencii prevažujúceho verejného záujmu, ktorý odôvodňuje zverejnenie dotknutých dokumentov podľa článku 4 ods. 2 poslednej časti vety tohto nariadenia.
- 22 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd čiastočne zrušil sporné rozhodnutie a v zostávajúcej časti žalobu pána Breyera zamietol.

Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov odvolacieho konania

- 23 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora zo 4. júla 2022 bol Komisii povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi konania na podporu návrhov agentúry REA.
- 24 Odvolateľ svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:
 - zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu,
 - zrušil sporné rozhodnutie a
 - uložil agentúre REA povinnosť nahradiť trovy tohto konania.

- 25 REA, ktorú podporuje Komisia, navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a
 - uložil pánovi Breyerovi povinnosť nahradiť trovy tohto konania.

O odvolaní

- 26 Na podporu svojho odvolania odvolateľ uvádza jediný odvolací dôvod založený v podstate na tom, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri vyvážení dotknutých záujmov tým, že mu nesprávne odmietol úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa realizácie projektu iBorderCtrl, hoci verejný záujem na prístupe k informáciám prevažoval nad obchodnými záujmami účastníkov tohto projektu.
- 27 REA spochybňuje prípustnosť odvolania v celom rozsahu.

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 28 REA v prvom rade tvrdí, že keďže Všeobecný súd napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel návrhom odvolateľa, nemôže mať tento neskôr uvedený prospech zo zrušenia tohto rozsudku v celom rozsahu.
- 29 Ďalej uvádza, že tvrdenia odvolateľa sa netýkajú odôvodnenia napadnutého rozsudku, ale širšieho politického kontextu odvolania, že sú založené na všeobecných úvahách a že jasne neoznačujú nesprávne právne posúdenia, ktorých sa mal dopustiť Všeobecný súd. Odvolateľ len opakuje tvrdenia, prevažne hmotnoprávnej povahy, ktoré už boli uvedené pred Všeobecným súdom, pričom navyše odkazuje na skutkové okolnosti, ktoré Všeobecný súd nekonštatoval, a bez toho, aby v súlade s článkom 168 ods. 1 písm. d) a článkom 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora presne opísal právne dôvody a právne tvrdenia.
- 30 Napokon tvrdí, že predmet odvolania je protiprávne rozšírený v rozsahu, v akom sa odvolateľ obmedzil na kritiku bodov 181 až 205 napadnutého rozsudku bez toho, aby opísal právne dôvody a právne tvrdenia, ktorými chcel napadnúť ostatné časti tohto rozsudku.
- 31 Odvolateľ namieta, že nespochybňuje napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom vyhovel jeho žalobe, že jeho odvolanie opisuje pochybenia, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, bez toho, aby sa obmedzil na zopakovanie tvrdení uvedených v prvostupňovom konaní, a že správne vyvážením dotknutých záujmov nie je skutkovou otázkou, ale právnou otázkou, ktorú môže Súdny dvor preskúmať.

Posúdenie Súdny dvorom

- 32 Po prvé treba na úvod uviesť, že hoci odvolateľ pôvodne navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu, v bode 2 svojich pripomienok k stanovisku Komisie ako vedľajšieho účastníka, že navrhuje zrušiť tento rozsudok len v rozsahu, v akom nebolo vyhovené jeho žalobe.

- 33 Okrem toho z článku 56 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že odvolanie môže podať iba strana, ktorá so svojimi podaniami nebola úspešná vôbec alebo len čiastočne.
- 34 Keďže odvolateľ nebol vo svojich návrhoch čiastočne úspešný, jeho odvolanie proti napadnutému rozsudku v časti, v ktorej sa čiastočne zamietajú jeho odvolanie proti spornému rozhodnutiu, je preto v tomto rozsahu prípustné.
- 35 Po druhé treba pripomenúť, že z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku vyplýva, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh konkrétne podporujú, inak sú odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustné (rozsudok z 23. novembra 2021, Rada/Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, bod 50 a citovaná judikatúra).
- 36 Odvolanie, ktoré sa obmedzuje na opakovanie alebo doslovné prevzatie žalobných dôvodov a tvrdení už raz uvedených v konaní na Všeobecnom súde, teda nespĺňa požiadavky odôvodnenia vyplývajúce z týchto ustanovení (rozsudok zo 17. decembra 2020, Nemecko/Komisia, C-475/19 P a C-688/19 P, EU:C:2020:1036, bod 33).
- 37 Pokiaľ však odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, stratilo by odvolacie konanie čiastočne svoj zmysel (rozsudky z 3. decembra 2015, Taliansko/Komisia, C-280/14 P, EU:C:2015:792, bod 43, a z 10. novembra 2022, Komisia/Valencia Club de Fútbol, C-211/20 P, EU:C:2022:862, bod 32, ako aj citovaná judikatúra).
- 38 V tejto súvislosti treba konštatovať, že odvolateľ svojím odvolaním, ktoré presne uvádza vytýkané časti napadnutého rozsudku, nepožaduje len opätovné preskúmanie žaloby podanej na Všeobecný súd, ale napáda dôvody uvedené v konkrétnych bodoch tohto rozsudku, pričom uvádza právne tvrdenia, ktorých cieľom je preukázať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o kvalifikáciu verejného záujmu uvedeného na podporu žiadosti o zverejnenie a vyváženie dotknutých záujmov.
- 39 Je nesporné, že právna kvalifikácia skutočnosti alebo aktu zo strany Všeobecného súdu predstavuje právnu otázku, ktorú je možné nastoliť v rámci odvolania (rozsudok z 12. mája 2022, Klein/Komisia, C-430/20 P, EU:C:2022:377, bod 41). V prejednávanej veci je to tak v prípade otázky, či záujmy, na ktoré odvolateľ odkazuje, treba považovať za prevažujúce verejné záujmy v zmysle článku 4 ods. 2 poslednej časti vety nariadenia č. 1049/2001.
- 40 Po tretie treba zamietnuť argumentáciu agentúry REA založenú na neprípustnosti odvolania z dôvodu, že jeho predmet bol nesprávne rozšírený. Ako bolo zdôraznené v bode 32 tohto rozsudku, odvolateľ v poslednej časti znení svojich písomných podaní navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku len v rozsahu, v akom tento rozsudok čiastočne zamietol jeho žalobu. Okrem toho okolnosť, že napadol len niektoré body napadnutého rozsudku, nemôže predstavovať dôvod neprípustnosti jeho odvolania alebo jeho odvolacieho dôvodu.
- 41 Odvolanie je preto prípustné.

O veci samej

Argumentácia účastníkov konania

- 42 Jediný odvolací dôvod odvolateľa, ktorým tvrdí, že Všeobecný súd tým, že mu odmietol úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa realizácie projektu iBorderCtrl, hoci existoval prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci ich zverejnenie, porušil článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001, sa skladá z dvoch častí.
- 43 V prvom rade odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že nepreukázal existenciu prevažujúceho verejného záujmu v zmysle článku 4 ods. 2 poslednej časti vety nariadenia č. 1049/2001, hoci uviedol rôzne záujmy, ktoré podľa neho zodpovedali tejto kvalifikácii.
- 44 Po prvé odvolateľ uvádza, že existuje prevažujúci verejný záujem, ktorý odôvodňuje prístup k dokumentom týkajúcim sa projektu v celom rozsahu financovanom z verejných prostriedkov.
- 45 Verejný záujem na tom, aby sa mohlo diskutovať o vhodnosti verejného financovania takého invazívneho a diskutabilného projektu, akým je projekt iBorderCtrl je o to výraznejší, že verejné financie mohli byť venované iným, menej kontroverzným výskumným projektom.
- 46 Po druhé odvolateľ tvrdí, že existuje verejný záujem na preskúmaní vedeckého základu a spoľahlivosti technológie použitej v rámci projektu iBorderCtrl, ktorá má umožniť automatické odhaľovanie nepravdivých údajov pomocou analýzy mikrovýrazov tváre cestujúcich, ktorí odpovedajú na otázky položené pred ich vstupom do Únie.
- 47 Odvolateľ po tretie poukazuje na existenciu prevažujúceho verejného záujmu spojeného s vplyvom, ktorý môžu mať technológie používané v rámci projektu iBorderCtrl na základné práva.
- 48 Transparentnosť je nevyhnutná v rozsahu, v akom tieto technológie vyžadujú testovanie a experimentovanie, zahŕňajú používanie biometrických údajov a môžu mať diskriminačné účinky, najmä voči osobám v zraniteľných situáciách.
- 49 Okrem toho podľa odvolateľa experimentálna povaha projektu iBorderCtrl znamená, že podobne ako v prípade klinického skúšania, verejnosť musí byť informovaná už vo fáze výskumu, aby sa mohla uskutočniť verejná diskusia o relevantnosti použitých technológií a aby sa mohli riešiť otázky etiky a ochrany základných práv.
- 50 Po štvrté odvolateľ tvrdí, že existuje prevažujúci záujem vedeckej, mediálnej, politickej a demokratickej povahy na zverejnení dokumentov projektu.
- 51 V súlade so „zásadou univerzálnosti vedy“ sa vedecký záujem spája so zverejnením všetkých výsledkov výskumu, aby tieto výsledky mohli byť prediskutované a kritizované, najmä vzhľadom na to, že existuje vedecká diskusia o tom, či veľmi kontroverzná technológia vizuálneho odhaľovania nepravdivých údajov prináša presvedčivé výsledky.
- 52 Existencia viacerých štúdií venovaných týmto technológiám tak preukazuje vysoký záujem, ktorý vzbudzuje vo vedeckom prostredí, a zároveň malú dôkaznú povahu ich výsledkov. Veľký počet reportáží venovaných projektu iBorderCtrl poukazuje na veľký mediálny záujem o tento typ projektu, zatiaľ čo práca Európskeho parlamentu preukazuje politický záujem, ktorý vzbudil.

- 53 Okrem toho by sa použitá technológia, pôvodne určená na hraničné kontroly, mohla zaviesť aj v iných oblastiach s cieľom vyšetrovať osoby a kontrolovať ich vyhlásenia. Existuje teda demokratický a politický záujem na určení, či je používanie týchto technológií hromadnej kontroly, ktoré sú v súčasnosti zakázané, žiaduce a či im treba poskytnúť právny základ.
- 54 Odvolateľ okrem toho uvádza, že mnohé informácie o projekte iBorderCtrl už boli zverejnené, a to aj účastníkmi projektu. Podľa neho by nebolo v súlade s verejným záujmom, aby sa vybrané informácie takto šíрили bez toho, aby nezávislá tretia osoba mohla vykonať objektívne overenia.
- 55 Za týchto podmienok sa odvolateľ domnieva, že pri vyvažovaní príslušných záujmov, obchodné záujmy členov konzorcia „nemajú príliš veľkú váhu“ a mali by ustúpiť verejnemu záujmu na transparentnosti.
- 56 Konkrétne by verejný záujem mal prevažovať v prípade dokumentov, ktoré majú málo spoločného s obchodným tajomstvom, akými sú etické a právne hodnotenia technológie, plány komunikácie s verejnosťou, správa o riadení kvality alebo dokumenty týkajúce sa schválenia výskumného projektu.
- 57 V druhom rade odvolateľ uvádza, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 194 až 200 napadnutého rozsudku konštatoval, že ustanovenia nariadenia č. 1290/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 104), ako aj ustanovenia dohody o grante stačili na uspokojenie tohto záujmu, keďže účastníci projektu mali povinnosť šíriť výsledky, najmä prostredníctvom voľne dostupných vedeckých publikácií, že REA uskutočňovala komunikačné a reklamné činnosti, v súvislosti s ktorými sa mohli použiť zhrnutia správ, že inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a členské štáty majú právo na prístup k informáciám, že sa vykonáva kontrola zákonnosti vývoja tohto projektu, a napokon, že etické a právne posúdenia uvedeného projektu boli predložené nezávislému etickému poradcovi.
- 58 V prvom rade tvrdí, že povinnosť zverejnenia, ktorú majú účastníci predmetného výskumného projektu, nemôže uspokojiť verejný záujem na prístupe k informáciám, keďže všetky dokumenty týkajúce sa tohto projektu musia byť zverejnené, vrátane dokumentov týkajúcich sa stavu výskumu a použitých materiálov a metód, a že táto povinnosť sa nevzťahuje na obchodné informácie považované za hodné ochrany.
- 59 Podľa jeho názoru by verejnosť, ktorá projekt financuje, mala mať včasný prístup ku všetkým informáciám od fázy výskumu a vývoja. Tento prístup je navyše v súlade s praxou Komisie v prípade vedeckých článkov súvisiacich s projektmi financovanými v rámci programu Horizont 2020 a so systematikou nariadenia č. 1290/2013, ktorého článok 43 ods. 2 stanovuje, že každý účastník tohto programu v čo najkratšom možnom čase prostredníctvom vhodných prostriedkov šíri výsledky, ktoré vlastní. Odvolateľ v tomto zmysle tiež uvádza, že nariadenie č. 1049/2001 nestanovuje výnimku z práva na prístup k informáciám pre prebiehajúce výskumné a vývojové projekty a že požiadavky na ochranu obchodných záujmov účastníkov nie sú počas projektu väčšie ako po jeho dokončení.
- 60 Všeobecnému súdu tak vytýka, že rozhodol, že účastníci projektu iBorderCtrl si mohli ponechať v tajnosti všetky informácie týkajúce sa osobitne systému, vrátane informácií týkajúcich sa jeho zákonnosti a etickej prijateľnosti, ako aj všetkých rizík a nevýhod, ktoré predstavuje.

- 61 Ďalej tvrdí, že komunikačné a reklamné činnosti agentúry REA nie sú ani také, aby uspokojili verejný záujem na prístupe k informáciám, keďže táto agentúra je povinná rešpektovať dôvernosť citlivých obchodných informácií, a že informácie, ktoré zverejňuje, často „reklamnej“ povahy, neumožňujú nezávislú alebo kritickú diskusiu.
- 62 Napokon odvolateľ tvrdí, že právo inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie a členských štátov na prístup k informáciám nemôže uspokojiť verejný záujem na informovanosti, pretože nejde o verejný prístup k informáciám.
- 63 REA podporovaná Komisiou sa na jednej strane domnieva, že Všeobecný súd riadne konštatoval a odôvodnil, že odvolateľ nepreukázal existenciu prevažujúceho verejného záujmu, ktorý by odôvodňoval zverejnenie požadovaných dokumentov, a na druhej strane, že odvolateľ neuviedol žiadne nesprávne právne posúdenia, ktorých sa mal dopustiť Všeobecný súd, ktoré by mohli spochybniť napadnutý rozsudok.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 64 Na úvod treba uviesť, že odvolateľ spochybňuje napadnutý rozsudok len v rozsahu, v akom odmietol uznať existenciu prevažujúceho verejného záujmu, ktorý by odôvodňoval zverejnenie určitých dokumentov alebo častí dokumentov, v prípade ktorých REA dospela k záveru, že sa na ne uplatňuje systém výnimky stanovený v článku 4 ods. 2 prvej zarážke nariadenia č. 1049/2001.
- 65 Posúdenia Všeobecného súdu uvedené v bodoch 117, 135, 146, 152, 164, 172 a 178 napadnutého rozsudku, podľa ktorých REA bez toho, aby sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, dospela k záveru, že zverejnenie informácií obsiahnutých v určitých dokumentoch alebo častiach dokumentov by mohlo poškodiť obchodné záujmy členov konzorcia, preto nie sú spochybnené v rámci tohto odvolania, ktorého jediný odvolací dôvod treba preskúmať.
- 66 Ako výslovne stanovuje článok 23 nariadenia č. 58/2003, výkonné orgány, akým je REA, sú povinné dodržiavať pravidlá stanovené nariadením č. 1049/2001.
- 67 Toto posledné uvedené nariadenia je v súlade s jeho odôvodnením 1 súčasťou vôle normotvorcu Únie, vyjadrenej v článku 1 druhom odseku ZEÚ, vytvoriť nové štádium v procese vytvárania stále užšieho zväzku medzi národmi Európy, v ktorom sa rozhodnutia prijímajú čo najotvorenejším spôsobom a čo najbližšie k občanom (rozsudok z 21. januára 2021, Leino-Sandberg/Parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, bod 36 a citovaná judikatúra).
- 68 Tento základný cieľ Únie sa tiež odzrkadľuje jednak v článku 15 ods. 1 ZFEÚ, ktorý najmä stanovuje, že inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie dodržiavajú v čo najväčšej možnej miere zásadu otvorenosti, pričom táto zásada je taktiež potvrdená v článku 10 ods. 3 ZEÚ a v článku 298 ods. 1 ZFEÚ, a jednak v zakotvení práva na prístup k dokumentom v článku 42 Charty (rozsudok z 21. januára 2021, Leino-Sandberg/Parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, bod 37 a citovaná judikatúra).
- 69 Z odôvodnenia 2 nariadenia č. 1049/2001 navyše vyplýva, že transparentnosť umožňuje to, aby boli inštitúcie Únie vo vzťahu k občanom v demokratickom systéme legitímnejšie, efektívnejšie a zodpovednejšie. Tým, že umožňuje, aby sa o rozdieloch medzi rôznymi stanoviskami otvorene diskutovalo, prispieva okrem iného k zvýšeniu dôvery týchto občanov (rozsudok zo 4. septembra 2018, ClientEarth/Komisia, C-57/16 P, EU:C:2018:660, bod 75 a citovaná judikatúra).

- 70 Na tento účel článok 1 tohto nariadenia stanovuje, že jeho účelom je poskytnúť verejnosti čo najširšie právo na prístup k dokumentom inštitúcií Únie s výhradou uplatnenia výnimiek z dôvodu verejného alebo súkromného záujmu, ktoré sa vzhľadom na výnimku zo zásady stanovenej v tomto článku majú vykladať a uplatňovať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. septembra 2018, ClientEarth/Komisia, C-57/16 P, EU:C:2018:660, body 76 až 78).
- 71 Medzi tieto výnimky z práva na prístup patrí aj výnimka stanovená v článku 4 ods. 2 prvej zarážke nariadenia č. 1049/2001, podľa ktorej „[inštitúcie] odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana... obchodných záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, vrátane duševného vlastníctva“ pokiaľ nepreváži verejný záujem na zverejnení predmetného dokumentu.
- 72 Režim výnimiek stanovený v tomto článku 4 je založený na vyvážení záujmov, ktoré sú v danej situácii v protiklade, teda na jednej strane záujmov na zverejnení dotknutých dokumentov a na druhej strane záujmov, ktoré by toto zverejnenie ohrozilo, takže rozhodnutie o žiadosti o prístup k dokumentom závisí od otázky, ktorý záujem v danom prípade prevažuje (rozsudky zo 14. novembra 2013, LPN a Fínsko/Komisia, C-514/11 P a C-605/11 P, EU:C:2013:738, bod 42, ako aj z 27. februára 2014, Komisia/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, bod 63).
- 73 V prejednávanej veci je potrebné overiť, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vykonal toto vyvažovanie a odmietol kvalifikovať záujmy uvádzané odvolateľom ako prevažujúce verejné záujmy odôvodňujúce zverejnenie predmetných dokumentov.
- 74 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že Všeobecný súd v bode 187 napadnutého rozsudku správne uviedol, že prináleží osobe, ktorá sa odvoláva na existenciu prevažujúceho verejného záujmu, aby konkrétne uviedla okolnosti odôvodňujúce zverejnenie dotknutých dokumentov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2013, LPN a Fínsko/Komisia, C-514/11 P a C-605/11 P, EU:C:2013:738, bod 94).
- 75 Všeobecný súd tiež v bode 188 napadnutého rozsudku správne pripomenul, že hoci prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci zverejnenie dokumentu nemusí byť nevyhnutne odlišný od zásad, na ktorých spočíva nariadenie č. 1049/2001, samotnými všeobecnými tvrdeniami však nemožno preukázať, že zásada transparentnosti vykazuje osobitnú naliehavosť, ktorá by mala mať prednosť pred dôvodmi odôvodňujúcimi odmietnutie zverejnenia dotknutých dokumentov (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. novembra 2013, LPN a Fínsko/Komisia, C-514/11 P a C-605/11 P, EU:C:2013:738, body 92 a 93; zo 16. júla 2015, ClientEarth/Komisia, C-612/13 P, EU:C:2015:486, body 92 a 93, ako aj zo 14. júla 2016, Sea Handling/Komisia, C-271/15 P, EU:C:2016:557, bod 95).
- 76 V prvom rade treba konštatovať, že odvolací dôvod sa čiastočne zakladá na všeobecných úvahách týkajúcich sa potreby zverejniť všetky informácie týkajúce sa projektov financovaných z verejných prostriedkov a vedeckého záujmu, ktorý sa spája so zverejnením výsledkov technologického výskumu podľa „zásady univerzálnosti vedy“.
- 77 V tejto súvislosti treba uviesť, že okolnosť, že výskumný projekt je financovaný z finančných prostriedkov Únie a jeho cieľom je vývoj novej technológie, v zásade odhaľuje existenciu skutočného záujmu verejnosti na prístupe k dokumentom týkajúcim sa tohto projektu. Ako však bolo pripomenuté v bode 75 tohto rozsudku, uvedenie takéhoto všeobecného dôvodu nepostačuje na preukázanie toho, že tento záujem musí nevyhnutne prevážiť nad dôvodmi, ktoré odôvodňujú odmietnutie zverejnenia týchto dokumentov.

- 78 V druhom rade treba konštatovať, že Všeobecný súd nepoprel existenciu vedeckého, mediálneho a verejného záujmu vo všeobecnosti na šírení informácií týkajúcich sa projektu iBorderCtrl, ale v bodoch 193, 197 a 200 napadnutého rozsudku rozhodol, že tento záujem bol uspokojený systémom šírenia výsledkov stanoveným nariadením č. 1290/2013 a dohodou o grante.
- 79 Všeobecný súd sa v bodoch 194 a 195 napadnutého rozsudku odvolával jednak na povinnosti účastníkov projektu zverejniť výsledky a jednak v bode 196 tohto rozsudku na práva prístupu inštitúcií Únie a členských štátov k informáciám týkajúcim sa výsledkov projektu.
- 80 Pokiaľ ide o povinnosti účastníkov projektu, Všeobecný súd najprv uviedol, že článok 43 ods. 2 nariadenia č. 1290/2013 a článok 29 ods. 1 dohody o grante stanovujú povinnosť týchto účastníkov šíriť vhodnými prostriedkami výsledky projektu s výhradou prípadných obmedzení vyplývajúcich okrem iného z ochrany duševného vlastníctva, pravidiel bezpečnosti alebo oprávnených záujmov.
- 81 Všeobecný súd okrem toho konštatoval, že rozsah povinnosti šírenia výsledkov výskumu, ktorú majú uvedení účastníci, bol spresnený v dohode o grante. Odkázal na článok 29.2 tejto dohody, ktorý stanovil, že treba zaručiť voľný prístup k vedeckým publikáciám výsledkov posúdených odbornými kruhmi, a na článok 38.2.1 uvedenej dohody, ktorý stanovil, že REA môže pri zachovaní dôvernosti informácií použiť informácie týkajúce sa projektu a dokumenty, najmä zhrnutia určené na zverejnenie a služby určené verejnosti na účely svojej komunikačnej a reklamnej činnosti. Všeobecný súd taktiež spomenul článok 20.3 písm. a) bod iii) a článok 20.4 písm. a) dohody o grante, podľa ktorých musia účastníci predkladať agentúre REA spolu s pravidelnými technickými a finančnými správami zhrnutia obsahujúce najmä prehľad výsledkov a ich šírenie, určené na zverejnenie zo strany agentúry REA.
- 82 Pokiaľ ide o práva na prístup k informáciám týkajúcim sa výsledkov projektu, Všeobecný súd na jednej strane uviedol, že článok 4 nariadenia č. 1290/2013 a článok 36.1 dohody o grante upravujú za podmienok, ktoré sú v nich uvedené, prístup inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, ako aj členských štátov k informáciám o výsledkoch dosiahnutých účastníkom, ktorý získal finančné prostriedky Únie, a na druhej strane, že článok 49 tohto nariadenia zabezpečuje tým istým inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie, ako aj členským štátom práva na prístup k týmto výsledkom na účely rozvoja, vykonávania a monitorovania politik alebo programov Únie.
- 83 V tejto súvislosti treba overiť, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že verejné záujmy, na ktoré sa odvoláva odvolateľ na podporu svojej žiadosti o zverejnenie, boli uspokojené systémom šírenia výsledkov stanoveným nariadením č. 1290/2013 a dohodou o grante.
- 84 Ako bolo pripomenuté v bode 79 tohto rozsudku, Všeobecný súd vychádzal predovšetkým z povinnosti účastníkov projektu zverejniť výsledky.
- 85 V tejto súvislosti treba po prvé uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľ, Všeobecný súd nekonštatoval, že všetky informácie týkajúce sa konkrétne projektu iBorderCtrl, vrátane informácií o jeho zákonnosti a etickej prijateľnosti, mohli byť ponechané v tajnosti.
- 86 Vzhľadom na bod 194 napadnutého rozsudku sa zdá, že Všeobecný súd konštatoval len to, že povinnosť účastníkov projektu šíriť výsledky výskumu, stanovená v článku 43 ods. 2 nariadenia č. 1290/2013 a v článku 29.1 dohody o grante, je obmedzená ochranou duševného vlastníctva, pravidlami bezpečnosti alebo oprávnenými záujmami.

- 87 Pokiaľ ide najmä o dokumenty týkajúce sa etických a právnych dôsledkov projektu, z bodov 113 až 118 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd schválil sporné rozhodnutie len v súvislosti s dokumentmi, ktoré obsahovali informácie týkajúce sa nástrojov a technológií konkrétne vypracovaných členmi konzorcia v rámci projektu iBorderCtrl. Naproti tomu Všeobecný súd zrušil toto rozhodnutie v rozsahu, v akom odmietol prístup k informáciám týkajúcim sa všeobecného etického a právneho posúdenia systémov využívajúcich inovatívne technologické prostriedky, ako je automatické odhaľovanie nepravdivých údajov.
- 88 Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľa, podľa ktorého kritériá vypracované Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku viedli k ponechaniu v tajnosti celého radu dokumentov týkajúcich sa výsledkov projektu, najmä tých, ktoré sa týkajú výsledkov pilotných skúšok, je založené na neodôvodnenom zovšeobecnení záverov Všeobecného súdu na iné dokumenty, než sú tie, ktoré boli predmetom žiadosti o zverejnenie, a teda sporného rozhodnutia.
- 89 Po druhé nemožno prijať ani argumentáciu odvolateľa, podľa ktorej povinnosť zverejnenia, ktorú majú účastníci projektu, nemôže uspokojiť verejný záujem, keďže táto povinnosť neumožňuje zverejniť obchodné informácie, ktoré sa považujú za hodné ochrany. Vyhovieť tejto argumentácii by totiž znamenalo predpokladať, že verejný záujem na podporu žiadosti má prednosť pred záujmami, ktoré odôvodňujú odmietnutie zverejnenia, zatiaľ čo, ako bolo pripomenuté v bode 74 tohto rozsudku, prináleží tomu, kto sa dovoľáva existencie prevažujúceho verejného záujmu, aby o tom predložil dôkaz.
- 90 Po tretie porovnanie odvolateľa s predchádzajúcimi „podobnými“ projektmi výskumu a vývoja, ktoré potvrdzujú, že zverejnenie účastníkov takýchto projektov neumožňuje verejnú diskusiu, sa zakladá na všeobecnej úvahe týkajúcej sa iných projektov, ktorá, pokiaľ ide konkrétne o projekt iBorderCtrl, nemôže preukázať nedostatočnosť informácií oznámených na základe nariadenia č. 1290/2013 a dohody o grante z hľadiska požiadavky transparentnosti.
- 91 Po štvrté odvolateľ nepreukázal, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie analýzy Všeobecného súdu, podľa ktorej bolo možné viesť informovanú verejnú diskusiu o rôznych aspektoch projektu iBorderCtrl, ktorý sa vyvíjal, na základe výsledkov šírených podľa tohto nariadenia a tejto dohody.
- 92 V tejto súvislosti treba najskôr konštatovať, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, že by Všeobecný súd konštatoval, že nariadenie č. 1049/2001 stanovuje všeobecnú výnimku z práva na prístup k informáciám pre prebiehajúce projekty výskumu a vývoja.
- 93 Ďalej treba uviesť, že odvolateľ sa vo svojej argumentácii v podstate odvoláva na existenciu prevažujúceho verejného záujmu v zmysle článku 4 ods. 2 poslednej časti vety nariadenia č. 1049/2001 na oboznámenie sa so všetkými informáciami týkajúcimi sa všetkých štádií technologického výskumného projektu financovaného z verejných prostriedkov, ktorý systematicky prevažuje nad obchodnými záujmami podnikov zúčastňujúcich sa na tomto projekte. Táto argumentácia by mohla uspieť len vtedy, ak by existovala domnienka, že takéto informácie sa budú považovať za prevažujúci verejný záujem. V prípade neexistencie takejto domnienky, ako bolo pripomenuté v bodoch 74 a 89 tohto rozsudku, prináleží odvolateľovi, aby konkrétne uviedol okolnosti odôvodňujúce zverejnenie dotknutých dokumentov.

- 94 V tejto súvislosti treba konštatovať, že zo žiadnej časti odvolacieho dôvodu nevyplýva, že by posúdenie Všeobecného súdu uvedené v bode 202 napadnutého rozsudku, podľa ktorého odvolateľ nepreukázal, že zásada transparentnosti má v prejednávanej veci osobitnú naliehavosť, ktorá by prevažovala nad oprávneným záujmom na ochrane obchodných záujmov členov konzorcia zúčastnených na projekte, je z právneho hľadiska nesprávne.
- 95 V dôsledku toho sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že verejný záujem, na ktorý sa odvoláva odvolateľ, mohol byť uspokojený povinnosťami zverejnenia výsledkov projektu iBorderCtrl, ktoré účastníkom tohto projektu ukladá článok 43 ods. 2 nariadenia č. 1290/2013, ako aj článok 20.3 písm. a) bod iii), článok 20.4 písm. a) a články 29.1, 29.2 a 38.2.1 dohody o grante.
- 96 Naproti tomu Všeobecný súd v bode 196 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že tieto záujmy sú zabezpečené právami na sprístupnenie a prístup stanovenými v prospech inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, ako aj členských štátov v článkoch 4 a 49 nariadenia č. 1290/2013, ako aj článku 36.1 dohody o grante, pričom na jednej strane tieto práva a na druhej strane právo na prístup k dokumentom stanovené nariadením č. 1049/2001 nemajú ani rovnakých príjemcov, ani rovnaký účel.
- 97 Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1290/2013 je totiž právo na sprístupnenie informácií, ktoré má Komisia k dispozícii a ktoré sa týkajú výsledkov dosiahnutých účastníkom v rámci opatrenia financovaného z finančných prostriedkov Únie, vyhradené inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie, ako aj členským štátom. Umožňuje im na požiadanie prístup iba k informáciám, ktoré sú relevantné na účely verejnej politiky a ktoré po ich oznámení zostávajú dôverné, pokiaľ sa nezverejnia alebo ich účastníci nesprístupnia verejnosti. Rovnako z článku 49 ods. 1 nariadenia č. 1290/2013 vyplýva, že práva na prístup k výsledkom účastníka, ktorý získal finančné prostriedky Únie, stanovené v tomto ustanovení, sú vyhradené inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie len na „náležité odôvodnené účely rozvoja, vykonávania a monitorovania politik alebo programov Únie“.
- 98 Naopak, právo na prístup stanovené nariadením č. 1049/2001 je podľa článku 2 ods. 1 tohto nariadenia priznané každému občanovi Únie a každej fyzickej alebo právnickej osobe s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte. Okrem toho podľa článku 6 ods. 1 druhej vety uvedeného nariadenia žiadateľ nie je povinný uviesť dôvody svojej žiadosti o prístup.
- 99 Ako správne uvádza odvolateľ, právo na sprístupnenie stanovené v článku 4 nariadenia č. 1290/2013 teda nemôže uspokojiť verejný záujem, uvádzaný na podporu žiadosti o prístup k dokumentom podanej na základe nariadenia č. 1049/2001 občanom Únie alebo fyzickou či právnickou osobou s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte.
- 100 Dôvody uvedené Všeobecným súdom v bode 196 napadnutého rozsudku sú však nadbytočné vo vzťahu k dôvodom uvedeným v bodoch 194 a 195 tohto rozsudku, keďže Všeobecný súd správne rozhodol, ako to vyplýva z bodov 84 až 95 tohto rozsudku, že verejný záujem, na ktorý sa odvoláva odvolateľ mohol byť uspokojený povinnosťami zverejnenia, ktoré účastníkom výskumných projektov ukladá článok 43 ods. 2 nariadenia č. 1290/2013 a článok 20.3 písm. a) bod iii), článok 20.4 písm. a), ako aj články 29.1, 29.2 a 38.2.1 dohody o grante. Takéto povinnosti, ktoré sú priamo uložené týmto účastníkom, totiž umožňujú zverejniť informácie týkajúce sa výsledkov výskumu, nezávisle od akýchkoľvek opatrení na šírenie informácií, ktoré môže vykonať Únia alebo členské štáty po uplatnení ich práva na prístup k týmto informáciám.

- 101 Tvrdenie odvolateľa v tejto súvislosti sa preto musí zamietnuť. V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora je v rámci odvolania dôvod smerujúci proti bodom odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorého výrok je z právneho hľadiska dostatočne založený na iných bodoch odôvodnenia, neúčinný, a preto musí byť zamietnutý (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. mája 2003, T. Port/Komisia, C-122/01 P, EU:C:2003:259, bod 17 a citovanú judikatúru, ako aj zo 6. októbra 2021, Banco Santander/Komisia, C-52/19 P, EU:C:2021:794, bod 127).
- 102 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľa založené na existencii prevažujúceho verejného záujmu vyplývajúceho z porušenia základných práv, ktoré by projekt iBorderCtrl mohol spôsobiť, Všeobecný súd odmietol toto tvrdenie, keď v bode 198 napadnutého rozsudku rozhodol, že príslušné ustanovenia uplatniteľné na výskumné a inovatívne projekty financované v rámci programu Horizont 2020 ukladajú účastníkom povinnosť dodržiavať základné práva a zásady uznané najmä Chartou a Komisii povinnosť zabezpečiť dodržanie týchto práv a týchto zásad. Dodal, že tieto požiadavky sa navyše odrážajú v tom, že právne a etické posúdenia projektu iBorderCtrl boli osobitne zahrnuté do povinných fáz jeho vývoja, pričom na samotné etické otázky dohliadal nezávislý etický poradca.
- 103 Všeobecný súd odkázal najmä na článok 19 nariadenia č. 1291/2013, článok 14 nariadenia č. 1290/2013 v spojení s jeho odôvodnením 9 a článok 34 dohody o grante.
- 104 Všeobecný súd sa tým dopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 105 Okolnosť, že účastníci projektu iBorderCtrl sú povinní dodržiavať základné práva a zásady uznané najmä Chartou a že Komisia je povinná zabezpečiť dodržiavanie týchto práv a zásad, totiž nemôže viesť k domnienke, že tieto práva a zásady neboli porušené a vylúčiť existenciu prevažujúceho verejného záujmu na zverejnení dokumentov týkajúcich sa tohto projektu z dôvodu možných vplyvov použitých techník na ochranu základných práv.
- 106 Hoci to vyjadruje dôležitosť, ktorú normotvorca Únie pripisuje ochrane týchto práv, pripomenutie povinnosti účastníkov projektu dodržiavať základné práva a povinnosti Komisie zabezpečiť dodržiavanie týchto práv nemôže odôvodniť skutočnosť, že tretie osoby sú zbavené možnosti požiadať o prístup k týmto dokumentom, aby najmä overili, či účastníci projektu a inštitúcie Únie dodržali svoje príslušné povinnosti.
- 107 Dôvod uvedený v bode 198 napadnutého rozsudku je však nadbytočný.
- 108 Všeobecný súd totiž v bode 199 tohto rozsudku na jednej strane konštatoval, že žalobca netvrdil, že základné práva osôb zúčastnených na pilotných skúškach v rámci projektu iBorderCtrl neboli dodržané, a na druhej strane, že verejný záujem, na ktorý sa odvolával a ktorý sa v skutočnosti týkal prípadného budúceho zavádzania systémov založených na technikách a technológiách vyvinutých v rámci tohto projektu, bude uspokojený šírením výsledkov za podmienok stanovených nariadením č. 1290/2013 a dohodou o grante.
- 109 Odvolateľ však netvrdí, že jeho vlastné tvrdenia boli v prvostupňovom konaní skreslené.
- 110 Z dôvodov uvedených v bodoch 84 až 95 tohto rozsudku nemožno Všeobecnému súdu okrem toho vytýkať, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že vzhľadom na to, že projekt iBorderCtrl bol len výskumným projektom, ktorý sa vyvíjal a ktorého jediným cieľom

bolo testovanie technológií, verejný záujem, na ktorý sa odvolával odvolateľ, mohol byť uspokojený šírením výsledkov projektu za podmienok stanovených nariadením č. 1290/2013 a dohodou o grante.

- 111 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolací dôvod treba zamietnuť ako čiastočne neúčinný a čiastočne nedôvodný.
- 112 V dôsledku toho treba odvolanie zamietnuť.

O trovách

- 113 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 114 Keďže REA navrhla zaviazat' odvolateľa na náhradu trov konania a odvolateľ nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť mu povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené agentúrou REA.
- 115 Podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku, ktorý je uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, Komisia, ktorá vstúpila do konania ako vedľajší účastník, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Pán Patrick Breyer znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej výkonnej agentúre pre výskum (REA).

3. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy